

Concluziile Consiliului din 20 mai 2014 privind asigurarea calității în sprijinul educației și formării profesionale

(2014/C 183/07)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND CONTEXTUL POLITIC AL PREZENTELOR CONCLUZII, ASTFEL CUM ESTE PREZENTAT ÎN ANEXA LA ACESTEA,

SALUTĂ:

progresele realizate în dezvoltarea unei culturi de sporire continuă a calității în sistemele de educație și formare profesională din întreaga Europă – deși în grade diferite din cauza punctelor de plecare diferite – astfel cum au fost evidențiate într-o serie de rapoarte recente ale Comisiei⁽¹⁾.

CONSIDERĂ CĂ:

1. În calitate de participanți majori la efortul vizând locuri de muncă mai bune, o creștere economică și competitivitate mai solide, sistemele de educație și formare profesională din UE se confruntă cu provocări semnificative la a căror abordare poate contribui sporirea continuă a calității. Aceste provocări includ: extinderea accesului, reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii și îmbunătățirea ratei de retenție; sprijinirea învățării inovatoare și asigurarea faptului că toți cursanții dobândesc cunoștințele, aptitudinile și competențele necesare pentru o societate favorabilă incluziunii, o cetățenie activă, învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională, indiferent de contextele lor sociale și economice.
2. Mecanismele de asigurare a calității pot juca un rol important pentru a ajuta instituțiile de educație și formare profesională și factorii decizionali să răspundă provocărilor respective, asigurând adaptarea la scopul urmărit a calității sistemelor de educație și formare profesională și a calității fiecărei instituții în parte. Asigurarea calității – ca parte a unei serii de măsuri din partea guvernelor și instituțiilor – sporește transparența și stă la baza încrederii în ceea ce privește relevanța și calitatea cunoștințelor, aptitudinilor, competențelor și calificărilor, care, la rândul său, se bazează pe încrederea în calitatea instituțiilor și furnizorilor de educație și formare profesională.
3. Instrumentele europene de asigurare a calității, coroborate cu Cadrul european al calificărilor (CEC), cu Cadrul calificărilor pentru Spațiul european al învățământului superior și cu cadrele naționale ale calificărilor conexe acestora, au contribuit cu toate la dezvoltarea unei culturi a calității în instituțiile de educație și formare profesională, care, la rândul său, a facilitat de asemenea mobilitatea în scop educațional și mobilitatea forței de muncă la nivel transfrontalier și intersistemic.
4. Din perspectiva experienței dobândite în învățământul superior și în învățământul profesional și tehnic (VET), o serie de modalități flexibile de asigurare a calității pot sprijini sporirea calității în cadrul învățării formale și non-formale în toate sectoarele educației și formării profesionale și pot, de asemenea, răspunde unor fenomene care iau amploare, cum ar fi resursele educaționale deschise și educația transfrontalieră, inclusiv francizele⁽²⁾.

CONVINE CĂ:

1. Există oportunități ample pentru abordări mai eficiente privind asigurarea calității în toate sectoarele educației și formării profesionale, care fac trecerea de la o abordare de tip „listă de control” („check list”) către dezvoltarea unei culturi a calității veritabile sporite, integrată în procesul de predare și învățare, care poate să ridice standardele și să îmbunătățească rezultatele învățării.
2. Asigurarea calității – într-un cadru de sporire continuă a calității – ar trebui să sprijine reformele sistemelor de educație și formare profesională în acord cu agendele de reformă la nivel național și la nivelul UE.
3. În domeniul învățământului superior, asigurarea calității – în special asigurarea internă a calității – a devenit din ce în ce mai eficace în sprijinirea instituțiilor de învățământ superior (IIS) pentru atingerea obiectivelor acestora. Proiectarea asigurării externe a calității diferă între statele membre, în funcție de nevoile și circumstanțele naționale, cu acreditarea programelor și evaluarea la nivel instituțional, printre altele,

⁽¹⁾ A se vedea anexa („Alt context”).

⁽²⁾ *Educația transfrontalieră* cuprinde furnizarea de servicii ale învățământului superior în străinătate prin filiale ale campusurilor sau în cadrul francizelor sau al acordurilor de validare încheiate între o instituție de origine și o instituție destinată.

care contribuie la sporirea încrederii și îmbunătățirea standardelor. Tendința în asigurarea externă a calității către evaluarea la nivel instituțional este în creștere, permițând IIS să-și adapteze oferta într-un mod mai flexibil, care să răspundă nevoilor proprii și nevoilor cursanților, pieței muncii și societății.

4. În același domeniu, cooperarea transfrontalieră în asigurarea calității joacă un rol esențial în construirea încrederii și ridicarea standardelor de calitate, în sprijinirea mobilității în scop educațional, în îmbunătățirea mediului pentru programele comune și în contribuția la funcționarea fără probleme a învățământului superior transfrontalier și a francizelor în învățământul superior. Deschiderea oportunităților pentru ca agențiile de asigurare a calității să ofere o asigurare a calității la nivel transfrontalier prin intermediul Registrului European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR), respectând totodată cerințele naționale, ar trebui să contribuie la stimularea unei dimensiuni europene în asigurarea calității și la facilitarea evaluării transfrontaliere și a unor proceduri mai simple pentru programele comune.
5. În domeniul învățământului profesional și tehnic (VET), instrumentele de orientare și materialele de formare din cadrul rețelei EQAVET⁽¹⁾ au sprijinit progresele în direcția unei culturi a calității în statele membre, iar majoritatea statelor membre fie au pus deja în aplicare, fie sunt în curs de elaborare a unei abordări naționale privind asigurarea calității în acord cu EQAVET. Ar trebui să se depună eforturi sporite, în special pentru a se asigura că modalitățile de asigurare a calității iau în considerare într-o măsură mai mare rezultatele învățării și că acestea răspund învățării non-formale și învățării la locul de muncă în contexte formale sau non-formale, în funcție de contextul național.
6. Experiența dobândită cu EQAVET ar putea servi drept bază pentru dezvoltarea unei abordări cuprinzătoare privind asigurarea calității în domeniul învățării în rândul adulților.
7. O transparență sporită între asigurarea calității în diferitele sectoare și în modalitățile de validare a învățării non-formale și informale, incluzând toate formele de învățare online, ar contribui de asemenea la construirea încrederii și la sprijinirea permeabilității între sectoare și țări.

INVITĂ STATELE MEMBRE, ÎN CONFORMITATE CU PRACTICA NAȚIONALĂ ȘI ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII, SĂ COOPEREZE CU PĂRȚILE INTERESATE RELEVANTE PENTRU:

1. A dezvolta și a promova o cultură de sporire a calității în cadrul educației și formării profesionale, în vederea îmbunătățirii calității cunoștințelor, aptitudinilor și competențelor dezvoltate de cursanți, precum și a calității procesului de învățare, și utilizând în mod adecvat instrumentele europene legate de asigurarea calității.
2. A consolida capacitatea modalităților de asigurare a calității de a gestiona evoluțiile actuale și viitoare în cadrul educației și formării profesionale, cum ar fi toate formele de învățare online, și a asigura faptul că domeniul de aplicare al organismelor de asigurare a calității este suficient de flexibil în această privință.
3. A asigura o mai mare transparență cu privire la rezultatele evaluărilor calității.
4. A utiliza oportunitățile de finanțare în cadrul programului Erasmus+ pentru a dezvolta proiecte transnaționale inovatoare care sporesc capacitatea asigurării calității de a sprijini o reformă durabilă în întreaga UE în domeniul educației și formării profesionale, precum și, după caz, a utiliza fondurile structurale și de investiții europene pentru a încuraja dezvoltarea unor sisteme de educație și formare profesională corespunzătoare din punctul de vedere al calității.
5. A încuraja, prin asigurarea calității, promovarea unei predări de calitate în cadrul educației și formării profesionale.
6. A sprijini, în cadrul procesului Bologna, revizuirea în curs a standardelor și orientărilor europene pentru asigurarea calității în Spațiul european al învățământului superior, pentru a îmbunătăți claritatea, aplicabilitatea și utilitatea acestora, inclusiv sfera lor de aplicare, punând accentul pe ridicarea standardelor de calitate.
7. A încuraja, după caz, cooperarea transfrontalieră dintre organismele de asigurare a calității din toate sectoarele și pentru toate formele de educație și formare profesională.
8. A asigura calitatea educației furnizate de IIS care au campusuri și francize de cursuri în străinătate, cu sprijinul agențiilor naționale de asigurare a calității, printr-o cooperare consolidată între agențiile de asigurare a calității în țările de origine și de destinație sau permițând agențiilor înregistrate în EQAR să evalueze instituțiile care au o ofertă transfrontalieră și de franciză pentru a răspunde preocupărilor legate de calitate și pentru a încuraja cooperarea transfrontalieră și învățarea reciprocă.

(1) Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în VET.

9. A pune în continuare în aplicare cadrul EQAVET în vederea dezvoltării unei culturi de asigurare a calității în cadrul statelor membre și între acestea, inclusiv la nivelul furnizorilor de VET, în special depunând eforturi pentru instituirea la nivel național până la sfârșitul lui 2015 – în conformitate cu Comunicatul de la Bruges – a unui cadru comun de asigurare a calității pentru furnizorii de VET, care să cuprindă învățarea pe durata școlii și învățarea la locul de muncă în cadrul VET, în funcție de contextul național.
10. A asigura faptul că sistemele, măsurile și instrumentele de asigurare a calității sunt evaluate în mod periodic, pentru a spori dezvoltarea continuă și eficacitatea acestora.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ȚINÂND SEAMA DE CARACTERISTICILE ȘI CERINȚELE SPECIFICE ALE DIFERITELOR SECTOARE ȘI DE CONTEXTELE NAȚIONALE:

1. Să promoveze în continuare transparența și complementaritatea dintre abordările sectoriale privind asigurarea calității, bazându-se pe principii europene pentru asigurarea calității din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, cu scopul de a asigura calitatea rezultatelor pentru cursanți și de a spori permeabilitatea dintre sectoarele educației și formării profesionale. Alte evoluții ar putea include:
 - (a) consolidarea utilizării unei abordări bazate pe rezultate în definirea, furnizarea și evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor, competențelor și calificărilor, pe baza Cadrului european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și a instrumentelor europene bazate pe credite, cum ar fi ECTS⁽¹⁾ și ECVET⁽²⁾;
 - (b) promovarea unor modalități transparente de asigurare a calității care să se bazeze pe cadrele existente de asigurare a calității și să sprijine metodologii și instrumente de evaluare fiabile, valide și credibile pentru validarea învățării non-formale și informale;
 - (c) consolidarea legăturilor și a cooperării dintre părțile interesate în spațiul educației și formării profesionale și spațiul muncii, inclusiv în vederea dezvoltării unor acțiuni de monitorizare și prognozare adecvată a competențelor;
 - (d) implicarea, după caz, a părților interesate relevante, inclusiv personalul, cursanții și angajatorii – prin asigurarea calității – în procesul decizional strategic, în proiectarea calificărilor, precum și în elaborarea, furnizarea și monitorizarea programelor, cu scopul de a asigura sporirea continuă a calității în cadrul instituțiilor de educație și formare profesională.
2. Utilizarea potențialului asigurării calității pentru a consolida punerea în aplicare a cadrelor naționale ale calificărilor corelate cu CEC.
3. Valorificarea acțiunilor în curs din cadrul procesului Bologna în învățământul superior, cu scopul de a exploata potențialul asigurării calității pentru a spori încrederea reciprocă și transparența drept bază pentru trecerea la recunoașterea mai ușoară a tuturor calificărilor relevante.
4. Ținând seama de experiența dobândită în cadrul învățământului superior, eforturi de sporire a transparenței transnaționale a modalităților de asigurare a calității în alte sectoare și la alte niveluri de educație și formare profesională.
5. Explorarea unor modalități de asigurare a calității în vederea unei mai bune abordări a calității învățării non-formale și a învățării la locul de muncă în funcție de contextul național, prin valorificarea, printre altele, a cadrului EQAVET după caz.
6. Explorarea în continuare a chestiunilor relevante în materie de asigurare a calității legate de toate formele de învățare online, cum ar fi evaluarea și certificarea unor noi moduri de învățare și predare.
7. Acțiuni – în special din perspectiva raportului recent de evaluare al Comisiei privind CEC și a rapoartelor sale intermediare privind asigurarea calității în cadrul VET și al învățământului superior⁽³⁾ – în direcția unei coordonări mai strânse și a îmbunătățirii EQAVET și a instrumentelor europene pentru asigurarea calității în învățământul superior, în special prin incorporarea unei abordări privind rezultatele învățării și cu sprijinul instrumentelor de transparență cum ar fi CEC, Europass și sistemele de credite europene.

⁽¹⁾ Sistemul european de credite transferabile în învățământul superior.

⁽²⁾ Sistemul european de credite pentru VET.

⁽³⁾ A se vedea anexa.

8. În cadrul metodei deschise de coordonare, explorarea posibilității ca statele membre să-și consolideze propriile oferte și inițiative în materie de asigurare a calității în domeniile învățământului preșcolar, învățământului școlar și învățării în rândul adulților din perspectiva experienței dobândite în alte sectoare.
9. Promovarea în continuare a cooperării privind asigurarea calității la nivel internațional în toate sectoarele, prin intermediul cooperării cu organizații internaționale, al dialogului politic cu parteneri internaționali majori și al parteneriatelor cu instituții din întreaga lume.

INVITĂ COMISIA:

1. Să îmbunătățească în continuare legăturile și sinergiile dintre instrumentele de transparență ale UE care sprijină asigurarea calității, recunoașterea și mobilitatea, urmărind o mai mare complementaritate și convergență între aceste instrumente, inclusiv făcând bilanțul consultărilor privind un spațiu european pentru competențe și calificări.
 2. Să consolideze în continuare învățarea reciprocă prin cooperarea europeană privind asigurarea calității în toate sectoarele, inclusiv cu ajutorul finanțării din partea programului *Erasmus+*.
 3. Să exploreze modalități de a sprijini statele membre în dezvoltarea modalităților acestora de asigurare a calității, astfel încât să țină seama de diferite moduri de învățare și predare sau astfel încât aceste modalități să poată fi, de asemenea, aplicate pentru diferite sectoare și niveluri de educație și formare profesională.
-

ANEXĂ

Contextul politic

1. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 12 februarie 2001 privind cooperarea europeană în evaluarea calității în educația școlară ⁽¹⁾.
2. Standardele și orientările privind asigurarea calității pentru Spațiul european al învățământului superior, adoptate în 2005, și angajamentul de a le revizui asumat de miniștrii participanți la conferința ministerială Bologna desfășurată la București la 26-27 aprilie 2012.
3. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind cooperarea europeană pentru asigurarea calității în învățământul superior ⁽²⁾.
4. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, în special principiile comune pentru asigurarea calității în învățământul superior și în educația și formarea profesională cuprinse în anexa III ⁽³⁾.
5. Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale pentru perioada până în 2020 (ET 2020) ⁽⁴⁾.
6. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională ⁽⁵⁾.
7. Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 19 noiembrie 2010, privind prioritățile cooperării europene consolidate în domeniul educației și al formării profesionale pentru perioada 2011-2020 ⁽⁶⁾.
8. Concluziile Consiliului din 28 noiembrie 2011 privind modernizarea învățământului superior ⁽⁷⁾.
9. Rezoluția Consiliului din 28 noiembrie 2011 privind un plan european reinnoit pentru învățarea în rândul adulților ⁽⁸⁾.
10. Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale ⁽⁹⁾.
11. Concluziile Consiliului din 15 februarie 2013 privind investițiile în educație și formare profesională – o reacție la *Regândirea educației: investiții în competențe pentru rezultate socioeconomice mai bune și Analiza anuală a creșterii pentru 2013* ⁽¹⁰⁾.
12. Concluziile Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind dimensiunea globală a învățământului superior european ⁽¹¹⁾.
13. Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport ⁽¹²⁾.
14. Concluziile Consiliului din 24 februarie 2014 privind o educație și o formare profesională eficace și inovatoare pentru a investi în abilități – sprijinirea semestrului european 2014 ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ JO L 60, 1.3.2001, p. 51.

⁽²⁾ JO L 64, 4.3.2006, p. 60.

⁽³⁾ JO C 111, 6.5.2008, p. 7.

⁽⁴⁾ JO C 119, 28.5.2009, p. 2.

⁽⁵⁾ JO C 155, 8.7.2009, p. 1.

⁽⁶⁾ JO C 324, 1.12.2010, p. 5.

⁽⁷⁾ JO C 372, 20.12.2011, p. 36.

⁽⁸⁾ JO C 372, 20.12.2011, p. 1.

⁽⁹⁾ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

⁽¹⁰⁾ JO C 64, 5.3.2013, p. 5.

⁽¹¹⁾ JO C 28, 31.1.2014, p. 2.

⁽¹²⁾ JO L 347, 20.12.2013, p. 50.

⁽¹³⁾ JO C 62, 4.3.2014, p. 4.

Alt context

1. Raportul european din mai 2000 privind calitatea educației școlare: 16 indicatori de calitate.
 2. Studiul Eurydice: Evaluarea școlilor din învățământul obligatoriu în Europa, 2004.
 3. Raportul Grupului la nivel înalt privind modernizarea învățământului superior din iunie 2013 privind îmbunătățirea calității predării și învățării în instituțiile de învățământ superior din Europa.
 4. Studiul din 2013 privind asigurarea calității în învățarea în rândul adulților și raportul Grupului de lucru tematic privind calitatea în învățarea în rândul adulților din 24 octombrie 2013.
 5. Raportul din 19 decembrie 2013 al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind evaluarea Cadrului european al calificărilor (CEC) – punerea în aplicare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții.
 6. Raportul din 28 ianuarie 2014 al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în asigurarea calității în învățământul superior.
 7. Raportul din 28 ianuarie 2014 al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională.
-